

A Pécsi Ítéltábla a Fóris-Schneider-Szép-Zaccomer Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Nagy Henrik ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2018. május 9. napján kelt 9.P.20.529/2017/30. számú ítélete ellen a felperes 32. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes mint adós a R. pénzügyintézet mint hitelezővel kettő közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződést kötött. **E.Ané** az alperes néhai édesanyja a kölcsönszerződéseket készfizető kezesként illetve zálogkötelezettként írta alá. A bank a kölcsönszerződéseket felmondta, a kérelmére kiállított végrehajtási záradékok alapján az adós ellen a Fonyódi Városi Bíróság előtt 1503-1.Vh.215/ 2005. szám alatt és 1503 -1.Vh.254/2005 szám alatt, valamint **E.Ané** ellen 1503-1.Vh.216/2005. szám alatt és 1503-1.Vh.253/2005. szám alatt végrehajtási eljárások indultak. A végrehajtásokat korábban **F.J.** végrehajtó fogatosította, aki az adós és néhai édesanyja tulajdonában állt a **B.** helyrajzi számon nyilvántartott **B. H. utca ..** szám alatti ingatlant lefoglalta, és az értékesítésére először 2011. február 22-én, másodszor 2011. március 24-én majd 2013. szeptember 9-én tartott árverést, az árverések sikertelenek voltak.

Ezt követően az árverést - 2015. május 27-én - az alperes fogatosította, az ingatlan elektronikus árverés útján történő értékesítése érdekében negyedik árverést tartott, annak során a 89.700.000 forint becsérték ötven százalékának megfelelő 44.850.000 Ft-ra szállította le az árverési vételárat, amit a pénzügyintézet megfizetett, ezzel árverési vevőként megszerezte a felperes lakhatására szolgáló ingatlan tulajdonjogát. Erről az alperes 2015. május 27-én állította ki az ingatlan árverési jegyzőkönyvet.

Az alperes ingatlanárveréssel kapcsolatos végrehajtói intézkedése ellen a felperes több végrehajtási kifogást terjesztett elő, sérelmezte, hogy a végrehajtó az árverési vételárat a becsérték 70%-ánál alacsonyabb összegre, annak 50 %-ára szállította le. Az első végrehajtási kifogást a Fonyódi Járásbíróság 2015. május 23-án kelt 1503- 1.Vh.59/2006/16/I. számú végzésével azért utasította el hivatalból, mert a felperes felhívás ellenére elmulasztotta az eljárási illeték lerovását. A Kaposvári Törvényszék 2015. december 15-én kelt 2.Pkf.21.779/2015/2. számú végzésével jogerőre emelkedett 1503-1.Vh.59/2006/17/II. számú végzésével a második kifogást ugyancsak az

illetékfizetési kötelezettség elmulasztása miatt utasította el hivatalból. Az adós harmadik végrehajtási kifogását és az annak előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatti igazolási kérelmet a Fonyódi Járásbíróság 1503-1.Vh.59/2006/31. számú végzésével elkésettség miatt hivatalból utasította el, ezt a végzést a Kaposvári Törvényszék 2016. június 15-én kelt 1.Pkf.20.916/2016/2. számú határozatával helybenhagyta. Helybenhagyta, továbbá 1.Pkf.20.917/2016/2. számú végzésével a Fonyódi Járásbíróság 1503-1.Vh.59/2006/31/I. számú végzését, amellyel ugyancsak elkésettség miatt a felperes negyedik végrehajtási kifogását utasította el. A felperes ötödik végrehajtási kifogását 1503-1.Vh.59/2006/38/I. számú végzésével hivatalból azért utasította el, mert felhívás ellenére elmulasztotta a beadvány hiányainak pótlását.

A felperes keresetében 89.700.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:549. §-a alapján. Arra hivatkozott, az alperes kárt okozott neki azzal, hogy a negyedik árverésen a vételárát a becsérték 70%-a helyett annak 50 %-ára szállította le, mert a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) legkorábban az ötödik árverésen biztosít erre lehetőséget.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Ennek indokaként elsődlegesen a jogorvoslati lehetőség kimerítésének hiányára, másodlagosan arra hivatkozott, nem sértette meg a végrehajtási eljárás szabályait azzal, hogy a negyedik árverésen az árverési vételárát a becsérték 50 %-ára szállította le.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes részére 100.000 Ft perköltség megfizetésére, megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket a felperes teljes személyes költségmentessége folytán az állam viseli. Ítéletének indokolásában felhívta a Ptk. 6:548. § és 6:549. §-a szabályait, rögzítette, hogy a felperes a károk okaként a végrehajtó árveréssel kapcsolatos intézkedését, az árverési vételár leszállítását jelölte meg, azonban az árveréssel szemben őt megillető rendes jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki. A felperes ugyan előterjesztette végrehajtási kifogásait, de a felhívás ellenére hiányosan, illetve elkésetten előterjesztett kérelmei érdemi elbírálásuk hiányában nem minősültek a rendes jogorvoslati lehetőség kimerítésének, ezért nem nyújtottak kellő alapot a közigazgatási jogkörben okozott károk megtérítésére. Azt megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a Vht. rendelkezéseivel ellentétesen már a negyedik árverésen 50 %-kal leszállította a kikiáltási árat, a közhatalom gyakorlása során kirívóan súlyos tévedést követett el, a károsult felperes sérelmét azonban a végrehajtási eljárásban orvosolhatta volna, ennek elmulasztása miatt kellett a keresetet elutasítani.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megváltoztatását és keresete teljesítését kérte. Arra hivatkozott, azzal, hogy a végrehajtási kifogását előterjesztette, indítványozta a jogorvoslati lehetőséget, ezért az elsőfokú bíróság nem állapíthatta volna meg önhibáját a jogorvoslati lehetőségek igénybe vétele során. Előadta, hogy 2015. szeptember 6-án agyi infarktussal kórházba került, ami miatt az utolsó végrehajtási kifogás kapcsán a hiánypótlási felhívásban foglaltakat önhibáján kívül nem tudta teljesíteni. Utalt arra is, az elsőfokú eljárásban nem volt perbeli cselekvőképessége, így lényeges eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság, amikor a beszámítási képességét nem vizsgálta meg, ezért bár annak kellett volna eljárnia a képviselőjében, mégsem volt törvényes képviselője, ami miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem megalapozott.

A másodfokú bíróság elsődlegesen a felperes által indítványozott hatályon kívül helyezés szükségességét vizsgálta és megállapította, hogy eljárási szabálysértés nem történt, az ítélet hatályon kívül helyezésére ez okból nem kerülhet sor. A felperes alaptalanul vonta kétségbe a saját perbeli cselekvőképességét, annak vizsgálatát az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 50. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a fél perbeli cselekvőképességét - azaz azt, hogy az 1952. évi Pp. 49. § (1) és (2) bekezdése alapján a perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján eljárhat vagy nevében a törvényes képviselőjének kell eljárni - csak abban az esetben köteles hivatalból vizsgálni, mégpedig az eljárás bármely szakában, ha az iránt kétség merül fel. Ezt támasztja alá a BH1997. 544. számú eseti döntésből is kitűnő ítélkezési gyakorlat. A felperes nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság alatt. Gondnokság alá helyezés hiányában a Ptk 2:9. §-a alapján a cselekvőképtelen állapotot az jelenti, ha a fél a jognyilatkozat megtételekor olyan állapotban van, hogy az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik. A felperes a perbeli jogait következetesen, érdekeinek megfelelően gyakorolta, a kötelezettségeit teljesítette. Cselekvőképtelenségére és így az 1952. évi Pp. 74. §-a szerint a felperes részére ügygondnok rendelésének szükségességére utaló körülmény a perben nem merült fel, a tisztességes eljárás és a felek fegyveregyenlősége elvének megvalósulása érdekében intézkedés megtételére indok nem volt. Az elsőfokú eljárás szabályai nem sérültek, ezért a fellebbezést a másodfokú bíróság érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelésével lényegében helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú bíróság csupán az alábbiakkal pontosítja.

A hitelező pénzügyintézet nem bekapcsolódott a végrehajtási eljárásba, hanem a kérelmére kiállított végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtási eljárásokban vált végrehajtást kérővé. A negyedik árverésen a becsérték 50 %-ának megfelelő vételáron nem átvevőként, hanem árverési vevőként szerezte meg az ingatlan tulajdonjogát.

A másodfokú bíróság a tényállás pontosítása mellett is egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító érdemi döntésével és túlnyomó részében annak jogi indokaival is.

A Ptk. 6: 548. § (1) bekezdése értelmében közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával vagy annak elmulasztásával okozták, és a kár rendes jogorvoslattal, továbbá a közigazgatási perben nem volt elhárítható. A 6: 549. § (2) bekezdése kimondja, hogy a közjegyzői és végrehajtói jogkörben okozott kárért való felelősségre a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell megfelelően alkalmazni. A kártérítési keresetnek előfeltétele a rendes jogorvoslat kimerítése.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a végrehajtás fogatosítása során a Vht. csak a végrehajtó intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása miatt előterjesztett rendes jogorvoslat, a végrehajtási kifogás elbírálására biztosít a bíróság részére hatáskört. A végrehajtó intézkedését, illetve mulasztását a bíróság csak végrehajtási kifogás előterjesztése esetén, annak tartalmi keretei között vizsgálja. Az önálló bírósági végrehajtó kárfelelőssége szempontjából a fél csak akkor tett eleget a végrehajtási kifogással élés - rendes jogorvoslat igénybevétele - törvényi követelményének, ha azt érdemi elbírálásra alkalmas módon terjeszti elő, és abban annak a konkrét intézkedésnek illetve mulasztásnak az orvoslását kéri, amely miatt károsodott (EBH 2008. 1878.). A

B. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlannal kapcsolatos negyedik árverés vonatkozásában azonban a felperes - állításával ellentétben - nem merítette ki a rendes jogorvoslat lehetőségét. Az első kettő árverési kifogását ugyanis nem a Vht. 217. §-ában meghatározott tartalommal terjesztette elő, azok hiányait a bíróság felhívása ellenére sem pótolta, a megismételt további végrehajtási kifogásait pedig a Vht.-ban meghatározott 15 napos szubjektív, illetve 3 hónapos objektív határidőn túl terjesztette elő. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a végrehajtói jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben az eljáró bíróságok kizárólag a jogorvoslati lehetőség indítványozását vizsgálhatják, töretlen ugyanis a bírói gyakorlat abban, hogy a felhívás ellenére nem pótolta hiányok, illetve az elkészttség miatt érdemi vizsgálat nélkül elutasított végrehajtási kifogásokat úgy kell tekinteni, hogy a felperes a kár elhárítására alkalmas jogorvoslati lehetőséget nem vette igénybe. A felperes olyan hiányos, illetve elkésztett végrehajtási kifogásokat terjesztett elő az árveréssel szemben, amelyeket az azt elbíráló Fonyódi Járásbíróságnak hivatalból el kellett utasítania, ezért nem biztosított a bíróság részére lehetőséget arra, hogy a kárt okozó intézkedés jogszerűségét elbírálja, a jogellenesnek és károkozónak állított végrehajtói magatartást jogorvoslati eljárás keretében megfelelően korrigálja. Az elsőfokú bíróság tehát helyesen következtetett arra, a felperes a károkozóként konkrétan megjelölt jogsértés orvoslására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségét nem merítette ki, a keresetét ebből az okból el kellett utasítani.

Miután a kereseti kérelem érdemi vizsgálatának előfeltétele - ahogy azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította - nem állt fenn, az elsőfokú bíróságnak a kifogásolt végrehajtási cselekmény jogsértő voltával, a kár bekövetkezésével és összegével, valamint az alperes magatartásának vétkességével kapcsolatban bizonyítást nem kellett lefolytatni, megállapítást sem kellett tennie, mivel ezek a körülmények nem voltak relevánsak. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 10. oldal második, harmadik és negyedik bekezdésében, valamint a 11. oldal első és második bekezdésében rögzített megállapításokat szükségtelenség okán mellőzi az indokolásból.

A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán arra utal, annak, hogy a felperes az utolsó végrehajtási kifogásával kapcsolatos hiánypótlási felhívást önhibájából vagy önhibáján kívül nem teljesítette, nem volt jelentősége. A jelen fellebbezéshez csatolt irat szerint a felperes 2015. szeptember 6-án betegedett meg, amely a 2015. május 27-i végrehajtói intézkedéshez képest 3 hónapon túli esemény. A Vht. 217. § (2) bekezdése értelmében a végrehajtó intézkedésétől számított 3 hónap eltelté után végrehajtási kifogást nem lehet előterjesztetni, a határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. Így a három hónapos objektív határidőn túl előterjesztett végrehajtási kifogás ebből az okból objektíve alkalmatlan volt az árveréssel szembeni rendes jogorvoslati lehetőség kimerítésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás fenti pontosításával az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban is pernyertes alperes részéről költség nem merült fel, annak viseléséről rendelkezni nem kellett.

A pervesztes felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14. § alapján az állam viseli.

Pécs, 2018. november 29.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr.

Krastenics Ildikó s.k. bíró